

2018. gada 21. februārī

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijā (VKPAI) Rīgā, Pils ielā 22 – 105

**307. sēdes
PROTOKOLS**

Sēdē piedalās: Padomes locekļi: A.Kronbergs, J.Dambis, V.Brūzis, I.Purmale, A.Kušķis, J.Zilgalvis, J.Asaris, I.Tapiņa
Sēdē piedalās:
G.Princis
L.Pričina, V.Vīksna, K.Kukaine - VKPAI
Projektu pārstāvji:
L.Vilciņa – projekts Rīgā, Kalēju ielā 63.

Sēdi vada: A.Kronbergs

Sēdi protokolē: A.Rupenheite

Sēdi atklāj: 14.00

1.

Padomes 307. sēdes darba kārtība (pielikums nr. 1)

Padomes priekšsēdētājs informē, ka saņemta informācija ar lūgumu pārcelt jautājumu Kalēju ielā 57 izskatīšanai nākamajā Padomes sēdē. Saņemts ierosinājums konsultācijai par atkārtoti iesniegtu vizualizāciju projektam P.Brieža ielā 5. Padome apstiprina darba kārtību ar diviem izskatāmajiem jautājumiem un projekta P.Brieža ielā 5 vizualizāciju kā konsultatīvu jautājumu.

2.

Padomes 308.sēde

Padome vienojas nākamo sēdi sasaukt 2018. gada 7. martā plkst. 14:00, aiznākamo sēdi sasaukt 21. martā plkst. 14:00.

3.

**Ēkas pārbūve Rīgā, Kalēju iela 63; atkārtota izskatīšana pēc Padomes lēmuma;
Iesniedzējs: VKPAI.**

L.Pričina informē par atkārtotu ēkas Kalēju ielā 63, Rīgā kultūrvēsturiskās vērtības līmeņa izvērtēšanu, atbilstoši Padomes lēmumam. Sniedz informāciju par izvērtēšanas gaitu, pēc atkārtotas izvērtēšanas, lēmums pēc būtības atbilst 2012. gada vērtējumam.

J.Dambis: Projekta risinājumā netika ievērtēts ēkas vērtības līmenis. Veicot atkārtotu izvērtēšanu, konstatēts, ka ēkas kultūrvēsturiskās vērtības līmenis tiek saglabāts – ēka Rīgā, Kalēju ielā 63 (0100003075002) kā kultūrvēsturiski ļoti vērtīga ēka. Iepriekš Padomē skatītajā projektā bija izteikumi par konkrēto piedāvāto risinājumu, taču tie nav tik precīzi, lai izprastu, vai priekšlikums ir atbalstāms vai nē. Līdz ar to šobrīd iespējams atgriezties pie iepriekš sēdē lemtā un precizēt viedokļus, vai arī risinājums tiek vērtēts no jauna un ir jauns lēmums. Jāņem vērā arī tiesiskās paļāvības princips. Iepriekš padome pieņēma lēmumu: kopumā atbalstīt ēku atjaunošanas un pārbūves projekta tālāku virzību, izvērtējot Padomē diskutēto. Tomēr Padomē diskutētais nav pietiekoši atklājams tieši attiecībā uz minēto ēku. Ja šobrīd Padome pieņems lēmumu, kas nepieļauj risinājumu, tad šāds lēmums būs pretrunā ar iepriekš lemtu.

I.Tapiņa: ņemot vērā, ka ir saņemta jauna informācija, lai gan ēkas vērtības līmenis nav mainījies, tomēr ir

jauna situācija un nepieciešams jauns Padomes lēmums. Pretējā gadījumā, pārskatot iepriekšējos lēmumus un tos labojot, tiks radīta vēl sarežģītāka situācija.

V.Brūzis: Būvvaldes viedoklis ir atbilstošs iepriekš lemtajam. Projektu var pārskatīt, atbilstoši noteiktajai ēkas vērtībai.

J.Dambis: Priekšlikums katram Padomes loceklim ieskatīties 2017. gada 7. jūnija Padomes sēdes protokolā savos izteikumos, vai tie atspoguļoti pietiekami skaidri. No viedokļiem tikai vispārīgi var secināt, ka objekts nav risināts atbilstoši prasībām.

A.Kušķis: Izskatīšanas laikā jautājums par stūra risinājumu pietiekoši daudz netika diskutēts, tika pievērsta uzmanība jumta risinājumiem. Šobrīd, ievērtējot jauno informāciju, iespējams pieņemt jaunu lēmumu.

J.Dambis uzsver, ka nav iegūta jauna informācija, jo ēkas vērtības līmenis nav mainīts.

A.Kronbergs: tā kā jautājums nebija vēl izskatīts būvvaldē un autors nebija pietiekoši precīzi norādījis mazākās ēkas vērtības līmeni, Padome lēma par lielākas ēkas risinājumu, nepievēršot uzmanību mazākajai stūra ēkai.

G.Princis: Padome var atgriezties pie iepriekšējo lēmumu pārskatīšanas, izvērtējot jaunus apstākļus, vai arī akcentēt konkrētu jautājumu. Būtiskais ir, ka tas tiek darīts autora klātbūtnē, izvērtējot iepriekš teiktos viedokļus, kurus apstiprina vēlreiz vai precizē. Tiešām iepriekš Padomē netika uzsvērtā ēkas vērtība, izskatot iesniegto projektu. Padome var atstāt spēkā iepriekšējo lēmumu pat bez komentāriem, vai arī papildināt to.

J.Dambis: normatīvie akti skaidri nosaka, kādas ir prasības konkrētu risinājumu realizēšanai. Projekta autoram ir jāievēro gan ēkas vērtība, gan likumu prasības. Galvenokārt tā ir projekta autora kompetence. Institūciju kompetence iestājas brīdī, kad jau ir izsniegta atļauja. Šobrīd no Inspekcijas puses ir konceptuāli atbalstīts risinājums, ievērojot Padomes lēmumu. Līdz ar to gala saskaņojums vēl nav sniegts.

Padomes sēdē piedalās ģeodēzijas departamenta pārstāve uzklautīt Padomes viedokli, bet nesniedzot oficiālu projekta pārstāvja viedokli. Ģeodēzijas departaments ir ieinteresēts iegūt maksimālo risinājumu, attīstot projektu.

J.Asaris: izskatot Padomē, tika vairāk vērtēta blakus ēka un tās jumta risinājums. Kā saglabājamās vērtības tika minētas autentiskā substance, un projekta risinājums neparedzēja ēkas nojaukšanu. Līdz ar to substance tiek saglabāta. Šobrīd, pēc pārvērtēšanas, ir noteiktas arī jumta forma un siluets, kas var radīt izmaiņas turpmākajā projektā.

J.Dambis: noteiktais kultūrvēsturiskās vērtības formulējums nosaka, ka ēka veido Vecrīgai raksturīgo apbūvi, kas radusies gadsimtu gaitā, autentiska vērtīga ielu ainavas daļa, 18.-19. gadsimta vidus telpiskais būvnieciskais risinājums. Līdz ar to - telpiskais būvnieciskais risinājums skaidri nosaka apjoma saglabāšanu. Būvobjekta autentiskā substance un vēsturiskās konstrukcijas ir saglabājamās, bet vēlāka laika uzslāņojumi var netikt saglabāti.

A.Kronbergs: Šobrīd ir skaidrs, ka mazākajai stūra ēkai nav pieļaujams būvēt virsū jaunu risinājumu, jo saņemts papildus ekspertu viedoklis, ka ēka ir ļoti vērtīga.

J.Dambis: normatīvie akti neparedz, ka nedrīkst būvēt virsū, savukārt normatīvie akti nosaka, ka jāpaglabā būvobjekts. Arhitektūrā ir paņēmieni, kā to var panākt, tādēļ Padome var izskatīt risinājumu, kas varētu atbilst prasībām. Padome var pieņemt lēmumu aicināt saglabāt būvobjektu. Arhitekta uzdevums ir atrast risinājumu, kas izpilda šo prasību.

Padome balso par lēmumu: pamatojoties uz apstiprināto ēkas Kalēju ielā 63, Rīgā (0100003075002) kultūrvēsturiskās vērtības līmeni, Padome uzskata, ka projekta attīstībā jāpaglabā kultūrvēsturiski vērtīgā ēka.

Par – 7 - A.Kronbergs, J.Dambis, V.Brūzis, I.Purmale, A.Kušķis, J.Zilgalvis, J.Asaris;

Pret – 0;

Atturas – 1 – I.Tapiņa.

Lēmums: pamatojoties uz apstiprināto ēkas Kalēju ielā 63, Rīgā (0100003075002) kultūrvēsturiskās vērtības līmeni, Padome uzskata, ka projekta attīstībā jā saglabā kultūrvēsturiski ļoti vērtīgā ēka.

4.

Ēkas Dzirnau ielā 91 pārbūves priekšlikums; Iesniedzējs: Rīgas pilsētas būvvalde.

V.Brūzis informē par iesniegumu. Risinājums ir uzbūvēts pirms projekta dokumentācijas. Būvvalde ir reaģējusi asi, pat nonākot līdz viedoklim, ka tas ir jānojauc. VKPAI ir izsniegusi atļauju.

A.Kronbergs uzdod jautājumu, kādēļ Padomei jāiesaistās nelikumīgas būvniecības akceptēšanā?

V.Brūzis informē, ka nav jautājums par īpašnieka sodīšanu, bet gan par konkrēto risinājumu, ko iespējams uzlabot. No prasību viedokļa (aprēķiniem) risinājums var būt pieņemams, jautājums ir par to, kā to uzlabot un kas ir pieņemams Rīgas vēsturiskajā centrā.

J.Dambis: viena iespēja ir nojaukt nelikumīgi veiktu izbūvi. Bet šajos gadījumos jā rīkojas atbildīgi, jo, kaut ko nojaucot, var tikt pasliktināts ēkas stāvoklis. Piedāvātais vizuālais tēls pārbūvēm nav atbalstāms un projekts ir korigējams. Šajā gadījumā veiktā izbūve nerēķinās ar esošo ēku un ir tai sveša.

V.Brūzis: uzskatu, ka nepieciešams lūgt iesniegt fasādes sakārtošanas variantus, kas pamatoti ar veiktu analīzi. Jāpārdomā risinājuma apdare, logu ritms utt.

Padome balso par lēmumu: Padome neatbalsta piedāvāto ēku, Rīgā, Dzirnau ielā 91 pārbūves priekšlikuma arhitektonisko risinājumu.

Par – 7 - A.Kronbergs, J.Dambis, V.Brūzis, I.Purmale, A.Kušķis, J.Zilgalvis, I.Tapiņa;

Pret – 0;

Atturas – 1 - J.Asaris.

Lēmums: Padome neatbalsta piedāvāto ēkas, Rīgā, Dzirnau ielā 91 pārbūves priekšlikuma arhitektonisko risinājumu.

5.

Konsultatīvs jautājums par ēkas Rīgā, P.Brieža ielā 5 iesniegto vizualizāciju.

K.Kukaine informē par iesniegtu vizualizāciju, kurā skaidrāk atspoguļots ēkas akcenta apjoms, kas samazināts par 50 cm.

V.Brūzis: akcenta augstums sakrīt ar kores augstumu blakus, kas nav laba prakse. Piedāvājums atgādina sērijveida apbūves risinājumu; šāda fasāde varētu būt pret pagalmu. Rīgas vēsturiskajā centrā raksturīgi balkoni trešajos stāvos (piemēram, Rīga latviešu biedrība), kur tas ir viens balkons.

J.Dambis: situācija ir sarežģīta, jo arhitektūras ideju konkursa projekts bija ar citu, daudz izteiksmīgāku fasādes risinājumu un tieši tā iemesla dēļ tas guva žūrijas atbalstu. Šobrīd fasāde tiek vienkāršota un varētu pat jautāt, vai ar šādu risinājumu tas joprojām gūtu žūrijas atbalstu. Vizualizācija ir labāka, lai gan pēc būtības nekas nav mainījies. Vertikālais akcents joprojām ir diezgan agresīvs. Ja ir notikusi fasādes vienkāršošana (balkonu vienkāršošana), tad varētu mazināt akcenta nozīmi šajā vietā, lai tas nebūtu tik agresīvs. Turpretī, ja fasādes erkeri saglabājas, tad veidojas harmonija ar akcentu. Risinājums vēl nav sasniedzis savu pilnību, lai to varētu atbalstīt. Apkārtējās ēkas ir diezgan izteiksmīgas.

A.Kronbergs: jautājums par akcentu, kas ir asimetrisks un pārāk piespiedies vienai malai, ir diskutējams. Tomēr tā ir autora kompetence, kā šo situāciju atrisināt.

Jautājums izskatīts kā konsultatīvs, Padome aicina vēlreiz koriģēt piedāvājumu un izskatīt atkārtoti labotu risinājumu.

Sēdi slēdz plkst. 16:30.

Sēdi vadīja:

A.Kronbergs

Sēdē piedalījās:

J.Asaris

I.Tapiņa

I.Purmale

J.Zilgalvis

J.Dambis

V.Brūzis

A.Kušķis

Sēdi protokolēja:

A.Rupenheite